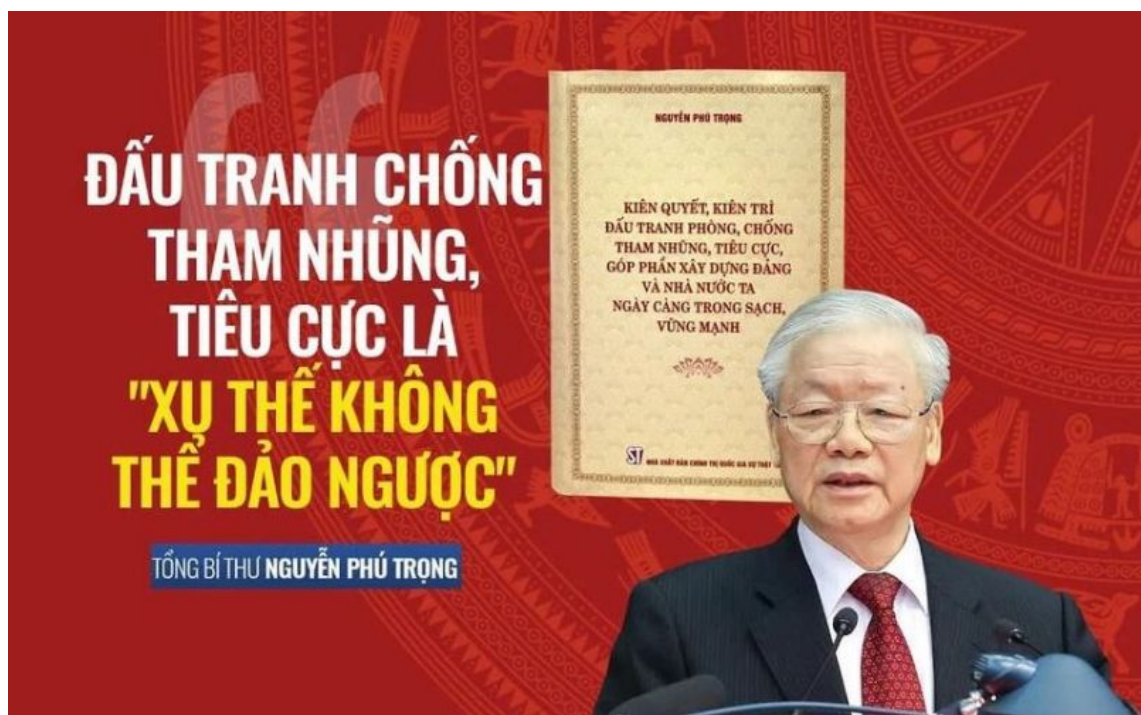

Phải quyết liệt hơn, đồng bộ hơn, để nạn tham nhũng "không còn đất dung thân"

07:01 10/01/2024

Không chỉ "củi khô, củi tươi" mà cả thép hạng sang (chỉ cán bộ cấp cao) nếu dính vào tham nhũng cũng bị xử lý.

Năm 2023 vô cùng bận rộn đối với các cơ quan phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Đây cũng là năm nhìn lại nửa nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng, qua đó càng thấy mặt trận chống lại thứ "giặc nội xâm" phức tạp nhường nào. Rất quyết liệt, bài bản, làm đến đâu chắc đến đó, nhưng cuộc chiến vẫn cam go. Phải quyết liệt hơn, đồng bộ hơn, để nạn tham nhũng "không còn đất dung thân".

Phải quyết liệt hơn, đồng bộ hơn, để nạn tham nhũng "không còn đất dung thân". Ảnh noichinh.vn

Trong năm 2023, hàng loạt đại án tham nhũng được xét xử hoặc đã có kết luận điều tra, ban hành cáo trạng, chuẩn bị đưa ra trước ánh sáng công lý. Thực tế đó cảnh báo: Tham nhũng đã "làm mưa, làm gió" trên nhiều lĩnh vực.

"Lò nóng rồi, thép hạng sang cũng phải cháy"

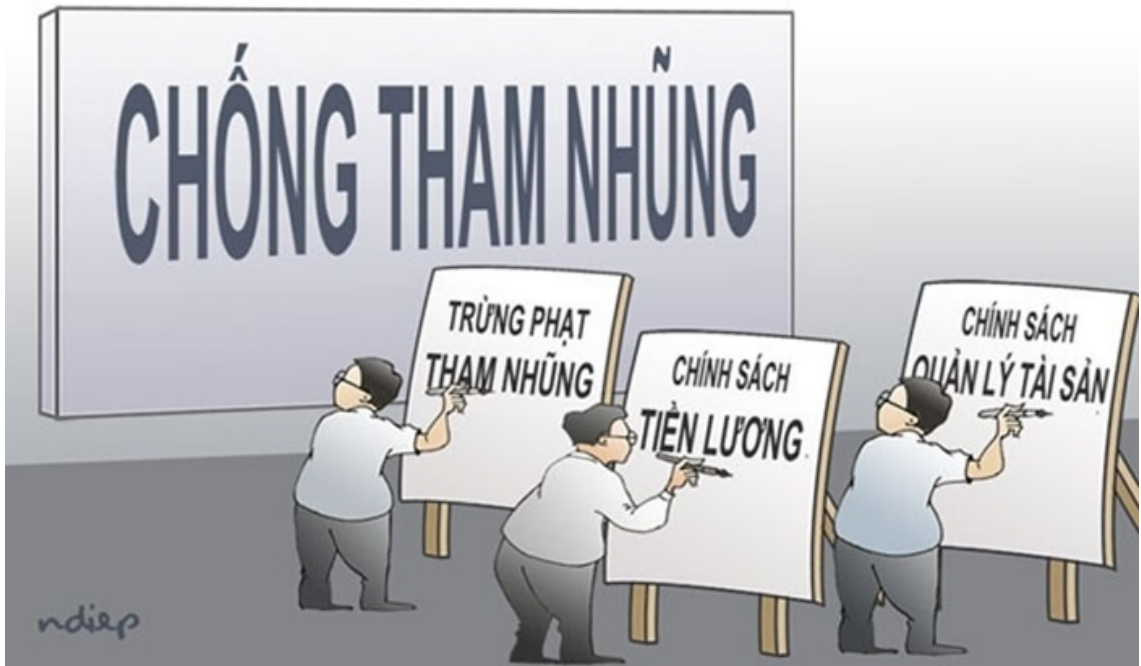
Không chỉ "củ khô, củ tươi" mà cả thép hạng sang (chỉ cán bộ cấp cao) nếu dính vào tham nhũng cũng bị xử lý. Theo cách nói ví von của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, đồng đảo dư luận đã khẳng định như vậy. Trong số 54 bị cáo vụ "chuyến bay giải cứu" tại phiên tòa phúc thẩm sáng 27/12, có ba bị cáo bị y án phạt tù chung thân; một cựu thứ trưởng lĩnh 14 năm tù giam,...

Vụ nâng giá kit xét nghiệm liên quan Công ty Việt Á, dự kiến đưa ra xét xử vào những ngày đầu năm tới, cũng có 38 bị cáo, trong đó gồm hai cựu Bộ trưởng, một số vụ trưởng, phó vụ trưởng; cán bộ ủy ban nhân dân tỉnh, tỉnh ủy; lãnh đạo cấp sở, nhân viên y tế, cán bộ CDC nhiều tỉnh, thành phố. Tại các đơn vị đăng kiểm cũng có hàng trăm bị can bị khởi tố.

Trong những ngày này, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao đã ban hành cáo trạng truy tố Chủ tịch Tập đoàn Vạn Thịnh Phát Trương Mỹ Lan, cùng 85 bị can tại tập đoàn này, Ngân hàng SCB và các đơn vị, tổ chức liên quan. Các bị can còn lại có 41 lãnh đạo, cán bộ Ngân hàng SCB, 15 cựu cán bộ Ngân hàng Nhà nước, ba cựu cán bộ Thanh tra Chính phủ, một cựu cán bộ Kiểm toán Nhà nước.

Còn nhiều vụ án, nhiều đối tượng nữa mới được gọi tên, như cựu Bí thư Tỉnh ủy Bến Tre Lê Đức Thọ vừa bị Cơ quan An ninh điều tra Bộ Công an ra quyết định khởi tố bị can, Lệnh bắt bị can để tạm giam, Lệnh khám xét chỗ ở do liên quan vụ án xảy ra tại Công ty Xuyên Việt Oil.

Vì sao, chống tham nhũng quyết liệt như vậy, nhưng căn bệnh trầm kha này vẫn có vẻ ngày thêm nặng, số đối tượng trong một vụ án, số tiền đưa, nhận hối lộ "khủng" chưa từng thấy? Mấy năm trước, một cựu Bộ trưởng nhận hối lộ ba triệu USD, dư luận đã thấy số tiền quá lớn. Nhưng giờ đây, Đỗ Thị Nhàn vốn là Cục trưởng Thanh tra, Giám sát Ngân hàng II - Ngân hàng Nhà nước bị truy tố về hành vi nhận hối lộ số tiền lên đến 5,2 triệu USD. Chỉ một thư ký của thứ trưởng cũng đã nhận hối lộ đến hơn 42 tỷ đồng.

Phải quyết liệt hơn, đồng bộ hơn, để nạn tham nhũng "không còn đất dung thân". Ảnh internet.

Trị tham nhũng phải làm từ gốc

Công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực bao giờ cũng gắn liền với xây dựng, chỉnh đốn Đảng, sàng lọc, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý. Vừa xử lý nghiêm, vừa mở cho họ một con đường chuộc tội; hoặc cho thôi giữ chức nếu tự giác nhận trách nhiệm, sai phạm. Tuy nhiên, một bộ phận không nhỏ cán bộ, trong đó có cả cán bộ cấp cao, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, sa vào chủ nghĩa cá nhân - một thứ "giặc" trong lòng mình, kéo người ta xuống dốc không phanh, như Chủ tịch Hồ Chí Minh thường nhắc nhở.

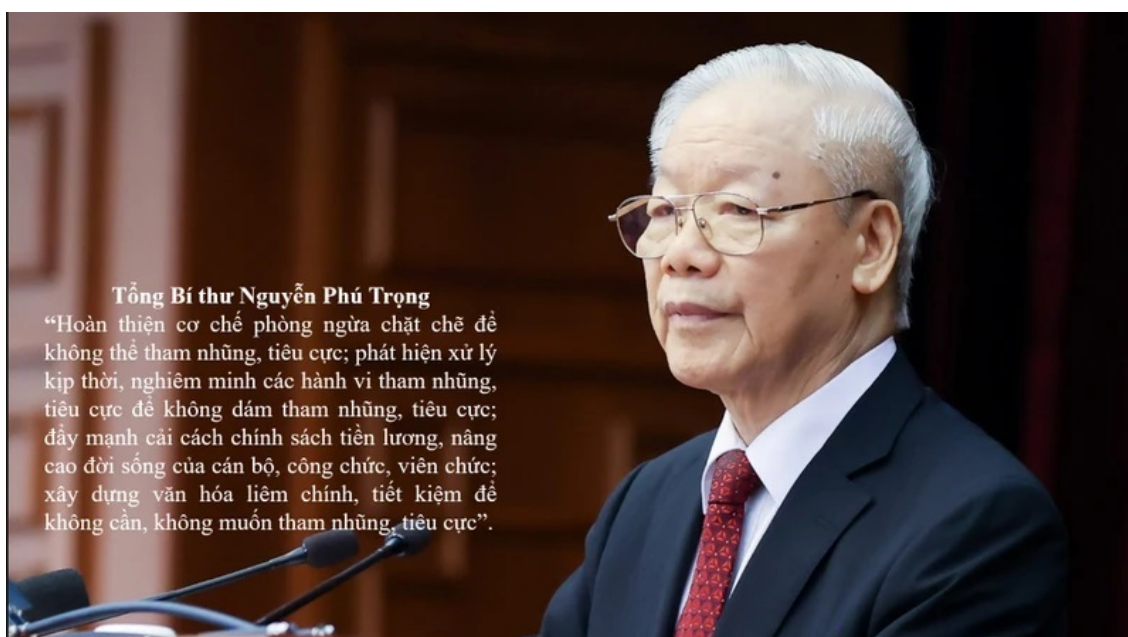
Đây mới là nguyên nhân cơ bản để ra tham nhũng, tiêu cực; việc xuống cấp về đạo đức của cán bộ là căn nguyên trực tiếp, chủ yếu làm cho tham nhũng chưa thể ngăn chặn. Vì vậy, muốn phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiệu quả, phải làm từ sớm, từ xa, tức là phải ngăn chặn cho được suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, công chức, viên chức, nhất là cán bộ có chức, có quyền; xây dựng được đội ngũ cán bộ vừa hồng vừa chuyên.

Vì tham nhũng là "khuyết tật bẩm sinh" của quyền lực, cho nên đi liền với xây dựng đội ngũ cán bộ liêm chính phải có cơ chế chặt chẽ để kiểm soát quyền lực, xây dựng luật pháp, chính sách, không còn kẽ hở cho những cán bộ có lòng tham lợi dụng. Thực tế là khi quyền lực bị lợi dụng thì tham nhũng, tiêu cực càng trở nên phức tạp.

Rõ nhất là vụ án trong các chuyến bay "giải cứu", trong thanh tra Ngân hàng SCB. Một Trưởng Đoàn thanh tra, giám sát mà nhận hối lộ 5,2 triệu USD thì

thanh tra không chỉ bị vô hiệu hóa mà còn làm cho vụ việc phức tạp, gây hậu quả nghiêm trọng gấp bội phần. Nếu không có vụ việc này, những sai phạm tại Ngân hàng SCB sẽ sớm được phát hiện, hạn chế tối đa hậu quả xảy ra; danh sách cán bộ vi phạm kéo theo cũng không nhiều như vậy.

Thật ra, chủ trương, đường lối, pháp luật về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực không thiếu và ngày càng được hoàn thiện. Gần đây, Bộ Chính trị mới ban hành ba quy định về kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực: trong công tác cán bộ (Quy định 114); trong công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng và trong hoạt động thanh tra, kiểm toán (Quy định 131); trong hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án (Quy định 132).

Vấn đề còn lại là ở cơ chế vận hành và con người thực hiện. Vì thế, cần có những chế tài thật cụ thể, thực hiện thật nghiêm minh, công tâm, để ai đó muốn tham nhũng cũng "không thể", "không dám". Đặc biệt là chế tài, cơ chế vận hành trong các cơ quan quyền lực, nhất là cơ quan phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Cùng với các văn bản khác của Đảng, Nhà nước, ba quy định nêu trên cực kỳ quan trọng, bảo đảm sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất, toàn diện của Đảng; vai trò giám sát của các tổ chức chính trị-xã hội và Nhân dân. Qua đó để mọi quyền lực đều được kiểm soát chặt chẽ, được ràng buộc bằng trách nhiệm. Quyền hạn đến đâu trách nhiệm đến đó, quyền hạn càng cao trách nhiệm càng lớn.

Phương châm đặt ra là kết hợp đồng bộ giữa "xây" và "chống", trong đó xây là chiến lược cơ bản, lâu dài, chống là cấp bách, thường xuyên. Trong "xây" không chỉ xây dựng cơ chế, chính sách để không dám, không thể, không muốn, không cần tham nhũng, tiêu cực mà cái gốc là xây dựng toàn diện chất lượng cán bộ, bởi như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói "Cán bộ là cái gốc của mọi công việc". Với

cán bộ thì đức là gốc, nhưng lâu nay việc làm quy trình để bổ nhiệm hoặc giới thiệu cán bộ ứng cử, vấn đề đạo đức của cán bộ dù đã được quan tâm, nhưng vẫn chưa thật sự phù hợp với đòi hỏi của thực tế, nhất là trong thi tuyển, bởi đây là nội dung khá trừu tượng, không thể định lượng.

Muốn đánh giá về đạo đức cán bộ sát, đúng, phải biết rõ cán bộ đó trong suốt quá trình công tác; đặc biệt là phải dự báo được tư cách của cán bộ đó khi bố trí vào các cương vị lãnh đạo, quản lý. Đây là việc không đơn giản. Phải chăng, khi cán bộ đủ điều kiện bổ nhiệm thì cần có thời gian tập sự, vừa là thử thách vừa lấy đó làm thước đo để đánh giá cán bộ sát hơn khi bổ nhiệm chính thức?

Chống tham nhũng, tiêu cực là việc khó, nhạy cảm, nhưng không có nghĩa không làm được. Khi toàn Đảng, toàn dân, mỗi cán bộ, đảng viên đều có quyết tâm cao, thật sự không còn "vùng cấm", tin rằng thứ tệ nạn này nhất định sẽ bị đẩy lùi.

Năm 2023, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã theo dõi, chỉ đạo 68 vụ án, 45 vụ việc; các cơ quan chức năng khởi tố 12 vụ án với 45 bị can, khởi tố bổ sung 238 bị can trong 23 vụ án, kết luận điều tra và kết luận điều tra bổ sung 20 vụ án với 369 bị can,... Trong nửa đầu nhiệm kỳ khóa XIII của Đảng, có hơn 90 cán bộ diện Trung ương quản lý bị thi hành kỷ luật, trong đó có 17 Ủy viên, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, 23 tướng lĩnh (tăng gần hai lần so nửa đầu nhiệm kỳ khóa XII); các cơ quan tố tụng đã khởi tố, điều tra 1.304 vụ với 3.523 bị can về các tội tham nhũng (tăng hơn hai lần về số vụ án và hơn ba lần về số bị can so nửa đầu nhiệm kỳ của khóa trước).

Theo noichinh.vn